

# Azərbaycanın türk birliyinə tarixi töhfəsi

Xəbər verildiyi kimi, martın 16-da Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Ankarada Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət Başçıları Fövqəladə Zirvə görüşü keçirilib. Bu sammit Türkiyədə baş vermiş zəlzələdən sonra "Fəlakət - Fövqəladə halların idarə edilməsi və humanitar yardım" mövzusunda həsr edilib. Fövqəladə Zirvə görüşü türk dövlətlərinin bütün qlobal çağırışlar qarşısında birgə addımladığından və ümumilikdə türk dünyasının yenilməz gücündən xəbər verir. Prezident İlham Əliyev sammitdəki çıxışında qeyd edib: "Türk dünyası türk dövlətlərinin hüduqları ilə məhdudlaşmır. Türk dünyası daha böyük coğrafiyanı əhatə edir".

Mövzu ilə bağlı Milli Məclisin deputatlarının fikirlərini öyrəndik. Deputatların sözlərinə görə, Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət Başçıları Fövqəladə Zirvə görüşü yeni dünya düzəninə formalaşmasına mühüm töhfədir.

**Ölkəmiz təşəbbüskarlığını davam etdirir**

Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zahid Oruc bildirib ki, Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət Başçıları Fövqəladə Zirvə görüşü tarixi hadisədir: "Qardaş ölkənin məruz qaldığı ağır zəlzələnin nəticələrinin aradan qaldırılması üçün fədakarlıq, böyük humanizm və səfərbərlik nümayiş etdirən türk dünyasının bu Zirvə görüşündə bir araya gəlməsi ciddi əhəmiyyət kəsb edir. Türk dövlətləri uzun əsrlər boyu qoruyub saxladıkları qardaşlıq ənənələrini, tarixi bağlarını, dini-mənəvi birliklərini zaman-zaman nümayiş etdirlər. Son təşəbbüslərin əsas müəllifinin Azərbaycan lideri İlham Əliyevin olması da xüsusi mənə kəsb edir. Bu, həmçinin ölkəmizin keçdiyi şərəfli yüksəliş yoluna işıq tutan və daha da gücləndiyimizi sübut edən ən mühüm göstəricilərdən biridir".

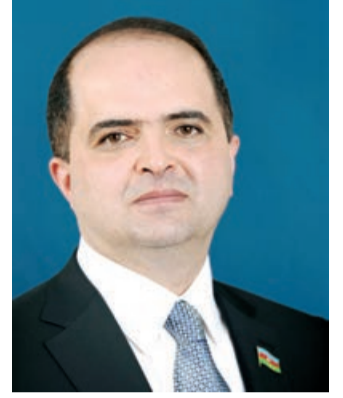
Zahid Oruc dedi ki, üç il öncə Azərbaycan hərbi savaşın səngərində mübarizə apardığı vaxtlarda türk dünyası, xüsusən də qardaş Türkiyə, onun lideri Rəcəb Tayyib Ərdoğan, eləcə də bütün Türkiyə xalqı bizimlə eyni mənəvi duyğuları paylaşdı. Bu gün isə Türkiyədə baş vermiş "əsrin fəlakəti"ndə 48 mindən ar-

tiq insan həyatını itirib. Belə ağır vəziyyətdə, Azərbaycan və Türkiyə ürək ağrıları, gözyaşları, həyəcanla birlikdə eyni səngərdə mübarizəyə qalxıb, fəlakətə sinə gəririlər. Şübhəsiz ki, bu, "bizim qanımız da, canımız da birdir" duyğusunun təntənəsidir.

Komitə sədri vurğulayıb ki, belə sammitlərin təşkili bundan sonrakı dövrlərdə də türk insanının özünü yalnız hiss etməyəcəyinə zəmanət verir: "Tarixin müxtəlif dövrlərində çətin sınaqlarla üz-üzə qalan bu böyük millət bütün ağırlı mərhələləri uğurla adlayıb və bundan sonra da belə olacaq. Onu da xüsusi qeyd etmək lazımdır ki, mütəbər təşəbbüslər nəticəsində təşkil edilən belə görüşlər türk dövlətlərinin güclü format və siyasi struktur kimi formalaşdığı göstəricisidir. Dünyanın taleyinin həll olunduğu bu çətin dövrdə türk dövlətlərinin vahid struktur kimi formalaşması mühüm əhəmiyyət kəsb edir".

**Türk dövlətləri yüksəliş dövrünü yaşayır**

Milli Məclisin deputatı Rəşad Mahmudov qeyd edib ki, son dövrlər beynəlxalq siyasi münasibətlərdə baş verən proseslər yeni dünya düzəninə formalaşmasının başlanğıcı sayıla bilər: "Azərbaycanın yürütdüyü xarici siyasət kursu belə bir situasiyada dövlətimizin maraqlarının qorunmasına və qlobal arenada mövqelərinin möhkəmlənməsinə xidmət edir. Azərbaycan yeni siyasi düzənin bütün spektrləri üzrə fəal iş aparır. Qoşulma Hərəkatında liderlik mövqeyi Azərbaycan üçün geniş geosiyasi müstəvidə böyük



imkanlar yaradıb. Beynəlxalq münasibətlərdə ölkəmizin mühüm rol oynadığı platformalardan biri də Türk Dövlətləri Təşkilatıdır. İndi bu təşkilat dünyada yeni güc mərkəzi olmaqla yanaşı, həm də regional iqtisadi-siyasi proseslərə ciddi təsir imkanlarına malik nüfuzlu qurumdur. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Ankarada keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv dövlətlərin başçıları Fövqəladə Zirvə görüşü isə yeni yüksəliş dövrünün başlanğıcı sayıla bilər".

Deputat bildirib ki, Fövqəladə Zirvə görüşü xüsusi əhəmiyyət kəsb edir: "Görüşdə Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinə toxunan dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, ölkələrimiz həm sevincli, həm də kədərli günlərdə daim bir-birinin yanında olub. Ölkə rəhbəri, həmçinin şərəfli Vətən müharibəsindən danışdı, Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ilk anlardan başlayaraq son günə qədər göstərdiyi siyasi və mənəvi dəstəyinin Azərbaycana əlavə güc verdiyini xüsusi vurğuladı. 44 günlük müharibə dövründə ölkəmizə dəstək təkə dövlət səviyyəsində göstərilmədi, bütün Türkiyə xalqı Azərbaycanın yanında oldu. Prezident daha sonra qardaş Türkiyədə çoxsaylı insan tələfatına səbəb olan dəhşətli zəlzələnin, onun yaratdığı ağır fəsadların Azərbaycan dövləti və xalqı tərəfindən ürək ağrısı ilə qarşılandığını söylədi. Prezidentin qeyd etdiyi kimi, ilk andaca Azərbaycan dövləti bütün varlığı ilə Türkiyənin yanında oldu. İstər dövlət, istər vətəndaşlarımız bir sinədə döyünən Türkiyəyə humanitar yardımlar etmək üçün səfərbər olundu".

Rəşad Mahmudovun sözlərinə görə, Türkiyədə baş vermiş zəlzələ nəticəsində yaranan fəlakətdə vəziyyət Zirvə görüşünün əsas müzakirə

rə mövzusu olsa da, bu toplantı digər məsələlərin də gündəmə gətirilməsi baxımından uğurlu platforma oldu. Türk dünyasının tək ürək, tək vücud olduğunu söyləyən Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Türk Dövlətləri Təşkilatının enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində, eləcə də regional nəqliyyat əlaqələrinin inkişafında və digər məsələlərdə strateji rol oynayacağı mesajı türk soyuna düşmən kəsilənlərə sət zərbə oldu.

"Prezident İlham Əliyev daha ağırlı və kədərli bir problemdən danışaraq Türk dünyasının türk dövlətlərinin hüduqları ilə məhdudlaşmadığını, daha böyük coğrafiyanı əhatə etdiyini bildirdi. Belə ki, dünyada yaşayan azərbaycanlıların 50 milyondan çox olduğunu bəyan edən dövlətimizin başçısı cəmi 10 milyon nəfərin Azərbaycanda yaşadığını, qədim türk yurdu olan Qərbi Zəngəzurun sovet hökumətinin qərarı ilə Azərbaycandan ayrılıb Ermənistanla verilməsini Türk dünyasının coğrafi cəhətdən ayrılması kimi xarakterizə etdi", - deyərək deputat bildirdi.

Deputat deyib ki, Türk Dövlətləri Təşkilatı Dövlət Başçıları Fövqəladə Zirvə görüşü Türkiyə-Azərbaycan müttəfiqliyinin və bütövlükdə Türk dünyasının inkişafında önəmli rol oynayacaq. Bu zirvə görüşü TDT-nin yüksəlişində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə lideri Rəcəb Tayyib Ərdoğanın həm beynəlxalq müstəvidə, həm də Türk dünyasında liderliyini təsdiq etdi. Eyni zamanda dünya bir daha şahid oldu ki, bu iki liderin timsalında Azərbaycan-Türkiyə müttəfiqliyi kimi ikinci bir qardaşlıq nümunəsi yoxdur".

*Nəzrin QARDAŞXANOVA,  
"Azərbaycan"*